

ВETERАНИ ПРИЗНАЮТЬ НЕВДАЧУ

ВАШИНГТОН. — Ветеранські організації признають уже, що їм не вдалося дістати на свій бік стільки сенаторів і конгресменів, скільки потрібно на переголосування кваліфікованою кількістю вето президента проти проекту Петмена.

Не дивлячися на цю невдачу, ветеранські організації думають добитись ухвалення іншого закону з бонусом для ветеранів великої війни.

КОШТИ ЗАПОМОГОВОЇ АКЦІЇ.

ВАШИНГТОН. — За обчисленнями спеціального сенатського комітету, кошти розділу за помогою для безробітних виносять 10 процентів розділеної на за помогою суми.

У січні, приміром, розділено на цю ціль 196 мільйонів доларів, а кошти удержання урядовців, що займаються розділюванням, виносили 19 і пів мільйона доларів.

Найдовше коштував розділ за помогою у стейтах Нової Англії.

КОНГРЕСМЕНІ ЗА ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ НА ПИВО.

ВАШИНГТОН. — Комітет палати послів для приходу думає над тим, щоб знизити податок на пиво так, щобби люди могли діставати склянку пива за нікля.

Конгресмен Кнутсон з Міннесоти вже вніс законопроект, щоб податок від бочки пива знизити з 5 доларів на 3. Департамент скарбу противиться цьому, бо, мовляв, не підтяго би приходи скарбу на 200 мільйонів доларів річно.

СМЕРТЕЛЬНІ МАНЕВРИ.

ГОНОЛОЛЮ. — Не дивлячися на таїну, якою уряд оточив маневри літаків і флоту на Тихім океані, газети довідалися про кілька нещасливих випадків у цих маневрах.

Поручник Матіас Вайет упав зі своїм літаком у море і утопився. Підчас маневрів кораблі зустрілися з собою конторторедовці „Сікара” і „Пі”. Оба кораблі мають поважні шкоди. При тій нагоді згинув один моряк.

ПОЖАР У КОПАЛЬНІ.

ФЕРМОНТ (Вест Верджинія). — У шибі копальні підприємства „Бетлемей Майн Корпорейшн” стався пожег. Увесь шиб ставив в огні, високим 500 футів. Пожег попік на смерть 5 робітників та тяжко покалічив 7 інших.

Копальня не працювала, але помпи помпували в копальні воду. Пожег почався у глибині 300 футів. Заряд пісав на гашення вогню групу робітників, і власне ці робітники впали жертвою вогню.

ВИСТАВА НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА І МАЛЯРСТВА.

ФЛАДЕЛФОРД. — У неділю, дня 12 ч. м., відкрито тут заходами З'юнених Американсько-Українських Організацій у галі товариства Горожан при 849 Норт Френклін стріт виставу українського народного мистецтва.

У виставі розміщені річні, привезені з краю Сестрою Севериною Ч.С.В.В., як теж образи наших молодих артистів: Марії Нагірної, І. Росоловича, П. Захарчука, Р. Рохана, Е. Лисюка та С. Призика.

Американська преса помістила дуже прихильну оцінку.

Вистава буде тривати кожного вечора до п'ятниці, 17-го травня.

В середу ввечерю, 15-го травня, виголосить сестра Северина відітти про народне мистецтво для нашого жіноцтва.

ПОПУЛЯРНІСТЬ „ДНЯ МАТЕРІ”.

ВАШИНГТОН. — „День Матері” святкований в цілм краю переїзжними походами, концертами, вічнями, і таке інше.

У великих містах, як Нью-Йорк, у святі взяли участь мільйони людей.

У багатьох випадках свято матері перемінювалося на свято родичів. У Вашингтоні уряд получив зі „Святою матері” віддання почести матерям, що втратили синів у війнах.

ОСТЕРІГАЮТЬ ПЕРЕД ОБМЕЖЕННЯМ СВОБОДИ СЛОВА.

НЬЮ-Йорк. — Коло півтрьох сотки духовників церкви католицької, протестантської й жидівської виступили з публічною остерогою перед заходами обмежити свободу слова, преси й зборів.

Заява спирається на вислідах спеціального слідства, веденого сенатським комітетом для судових справ. Каже вона, що він якогось часу в Америці видно широкую тенденцію обмежити горожанські вольності. Заява остерігає горожан, що коли цій тенденції дозволити розвинутись, то незадовго в Америці не буде свободи преси ні зборів.

Між духовниками, підписаними під заявою, є: о. Джан Райн, професор моральної теології в Католицькій університеті; о. Едгар Шмідлер з Краєвої Католицької Конференції Добродітності; відомі протестантські проповідники Кедден і Фосдик та рабінці Стивес Вайс і Самуель Голденсон.

ПРИСУД ПРОТИ ВИКРАДАЧІВ ОСІБ.

Суддя Морей Гоберт у Нью-Йорку видав присуд у справі шайки пачкарів наркотиків, котрих засуджено за викрадення людей, що їх шайка підозрювала як своїх конкурентів. Провідника шайки, Сальватора Манкуса, засуджено на 40 літ тюрми. Суддя сказав, що на основі так званого закону Ліндберга він міг писати провідника й 3 спільників на смерть. Почувши присуд, провідник шайки впав на землю. Два сторожі підняли його на ноги. Жінка Манкуса дістала півчерту року, один спільник 10 літ, а другий 3 роки.

СУДОВИЙ СЕКРЕТАР ЗАСТРИД СЛІДЦЮ.

Як повідомляють з Вільня, в городському суді в Літупі, пов. Свенцян, сталася жахлива трагедія. Секретар тогож суду, Еразм Янушкевич, убийшов на сально розправ і дав кілька революверових стріля до судді Кузьмиського, кладучи його трупом. Описав вистрілом у голову відобраз собі життя. Була це пимста за те, що Кузьмиський переставдав службуво Янушкевичу, хочаби його позбутись.

ЧВІРНИКИ В СССР.

Советська преса звідомляє з Кавказу, що колонизація Будаєва в селі Надальч породила нараз четверо дітей — двоох хлопців і дві дівчинки.

ЗАСУДИЛИ ОШУКАНЦІВ.

В голосному процесі директорів зликувального „Людого” банку вспалувалельного у Львові запав 8 квітня присуд. Едуарду Ошнукаву засуджено за спроневерення 60,000 зл. на два роки вичини. Маріяна Генцля на 3, а Влад Герман на 2 і пів року вичини. Обв. на 2 і пів року вичини. Обв. на 2 і пів року вичини. Обв. на 2 і пів року вичини.

ЗАЛІЗНИЧНИЙ РОЗВАЛ У СОВЕТАХ.

„Гулак”, орган советського комсомарту шахід, нарікає на масові катастрофи і випадки на залізницях. Влада виступає проти залізничних службовців з гострими репресіями, які тільки відривають людей від цієї служби. На одини бринський лінії покинули службу 570 машиністів, наслідком чого залізнична обслуга страшенно переважає працю. Бувають випадки, що залізничники роблять службу без перерви по 38 годин, що теж причиняється до безнастанних залізничних катастроф. Одночасно зчитується масово вагони, особливо на бічних лініях. Обчислено, що протягом 9 місяців мин. року на всіх бічних лініях знищено 34,000 вагонів.

ЗЛОВЖИВАННЯ В ГРОМАДСЬКІЙ ГОСПОДАРІ.

Перед перемиським судом станули вийт із Журнавіч Максим і громадський писар Павличинський під закликом заложування на шкоду громади. Вони дають літа кради громадські гроші, покриваючи. Зложивання допускається так спритно, що контролю не могла їх викрити. На розправі не признаються до вини, викручуються як мога. Розправа триває далі.

ХОРВАТСЬКИЙ ЧАСОПИС ПРО УКРАЇНСЬКУ ЗАГАЛЬНУ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ.

Забегський щоденник „Обзор” ч. 81 з 5 квітня приніс великий фейлетон л. з. „Енциклопедія”. Автор „Фейлетону”, д-р Іван Есіх, говорить про енциклопедію: Французів, Англії, Німців, Італійців, Еспанців, Швеців, Москалів, Українців (у Польщі), Польків, Чехів, Хорватів, Сербів, Словенців, Болгарів. Про Українську Загальну Енциклопедію сказано так: Українці в Польщі мають Загальну Українську Енциклопедію в 3-ох томах, а саме на днях вийшов додаток, який доповнений тект назвицями деяких наших (себто хорватських) культурних робітників, як нап. д-р Микола Андріа, університетського професора Павла Вука-Павловича, д-ра Зденки Маркович і інших. Енциклопедію видає „Рідна Школа” (Львів, Станіславів, Коломи). Головний редактор відомий український біолог Іван Раковський, хорватський літературі й культуру опрацювали Ягичі ученик (тепер у Берліні) д-р Зенон Музіа і д-р Василь Симонів. В редакційному комітеті були В. Дорошенко, М. Рудницький, В. Симонів і невідомий Василь Микитчук. Щодо багатства матеріалу, з огляду на своїх співробітників, перших українських фахівців і щодо методу праці, українська енциклопедія є монументальним ділом, що може суперничати з найкращими енциклопедіями Заходу. П'ять великих зшитків лексиконного формату присвячено лише главі „Україна” і це справді аривити сучасній українській науці. Твір має більше як 3,000 ілюстрацій.

ТРОЄ ДІТЕЙ СТРУДА, А САМА ЗГОРІЛА.

У Білячів, в Бесарабії, жила від двох літ удовина Єлена Соба з трома малолітніми дітьми у великій нужді. Вона ринила зрозуміти кінець своїй біді. Увечір дала вона дітям ліжку ввечері й домішала тріля до їжі. Коли діти почали вникти з болем, не могла вони дивитися на них, натерла себе нафтою й підпала. Сусіди застали двоє дітей мертвих і маму, спалену на вугіл. Тільки 14-літній хлопчина остався при житті.

АКРОМЕГАЛІЯ.

Акромегалія — одна з рідких хоріб і тому егігетські лікарі з великим зацікавленням слідять за ходом того хоріби на молодому Могамеді Газі з Каїра. Два роки тому зарізили, по званию доньки зарізили, упав з паркана. В ліжничі не держали його два тижні. Та коли Могамед вернувся додому, виявилось, що він не може ввертатися в своє вбрання; за два тижні перебування в ліжничі, хоч він має тринадцять років, він висів 15 чм. Лікарі сідили від того часу Могамеда дуже жаліли. Він ріс безупинно й вирів за два роки з нещадних двох метрів на два метри 75 центиметрів. Тепер росте він поволі далі. На думку лікарів, акромегалію викликало стресання, що його пережив Могамед підчас упадку з паркана. Це стресання побудило внутрішню секрецію. Щокаво, що зі зростом величчю тіла вага тіла Могамеда не більшає. Могамед трітати сини й уже лежить у ліжку.

ЕКОНОМІЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІКАРІВ.

У Нью-Йорку зорганізувалися нове лікарське товариство, що має обороняти економічні інтереси лікарської професії. Називається вона „Фізичне Еквівент Ассоційешн оф Америка”. Має воно заступати матеріальні інтереси лікарів. Думає виступати проти безплатної лікарської допомоги для тих, що можуть платити, проти безправної практики всяких лікарських шпалатанів, тощо. Організація має допустити в члені крім звичайних лікарів також дентистів і остеопатів.

ОШУКАНСТВО З ІНВАЛІДСЬКОЮ РЕНТУЮ.

Лісний робітник у Зеленої, пов. Надрівні, 17-літній Микола Осташук, хотів мати інвалідську ренту і попросив гаєвого Дмитра Сенедюка, щоб відрубав йому скорию два пальці з правої руки. Сенедюк зробив це й Осташук пішов до безбездальні, де який час лікувався, а потім вніс подання, щоб йому признали інвалідську ренту. Два свідки, Гаєвий Сенедюк і Семен Осташук, посягалися, що випадок стався при праці, і Микола Осташук призначено ренту. І справа булаб ніколи не виявилася, якби не те, що Семен посварився з Миколою і робив йому докори за ошуканство. Довідавшись про ці інші люди і справу зянався подіти. Всі три стадали перед окружним судом, який засудив Миколу Осташука і Дмитра Сенедюка по 2 роки вичини, а Семена Осташука на 10 місяців без припинення. Від цього присуду засуджених відкалікали і перед кількома днями справу розглядав львівський апеляційний суд. Два перші не виграли нічого, бо апеляційний суд затвердив присуд першої інстанції; тільки Семенові Осташукові припинив кару на 5 літ.

ВІНЦІЛЬНА СТАТИСТИКА.

Обчислено урядово, що тирік закінчено в Польщі 27,255 подруз. З того припадає на римо-кат. обряд 181,347, на греко-кат. 32,122, на православні 33,036, на евангелісти 7,066, на жидів 21,861 (крім ритуальних вичинів), на інші віроісповіданні 1,226 подруз. Найбільше число подруз припадає на греко-кат. обряд, бо 9,1 подруз на 1,000 мешканців, коли на римо-кат. припадає 8,7, на православних 8, на жидів 7,1 подруз.

„ГОНГІСТЕРИ”.

Досі ми знали гонгстерів, себто американських бандитів, а тепер появилася ще назва „гонгстер”. Це в Лондоні дають боротиби з автомобілістами, що переступають допустимий швидкість 50 км. на годину, поїзція називає їх тайних агентів, які їздять по місті то як шофері, то як візники, чи то як звичайні подорожні. Кожного разу, коли тайний агент зважиться на порушення правил вуличного руху, він влідає в гонг (шось нає музичний інструмент Індійців і Китайців у формі тарілки, що по ній б'ють дерев'яною паличкою). Авто об'являє якійсь спинається, а іншому разі трітати вища кара. Так агентів язвавало тому „гонгстерів”. Гонгстері урядово дуже пильно: вони списують кількості протоколів денно.

ПОМЕР ПІЛСУДСЬКИЙ

ВАРШАВА. — У палаті Бельведер помер тут Йосиф Пілсудський, фактичний диктатор Польщі. У часі смерті мав він 67 літ. При смерті були при ньому: 5 лікарів, священник та жінка. Зараз по смерті президент Польщі, Мосціський, відібув конференцію з прем'єром міністерів, Валерієм Саваком, щоб поробити надзвичайні заарядження, котрі малиб заповіді жиннебуль надзвичайним подіям. По місті скріпило поліційну й військову сторожу. Військові автомобілі вганяли вулицями міста.

Шойно кілька годин по смерті подав уряд факт до відомої публіки в спеціальній прокламації, котра називає Пілсудського найбільшим чоловіком Польщі. Прокламація подає як причину смерті неугу рака. Прокламація зарядила державну жалобу.

Щоб заповіді жиннебуль виступам ворогів уряду, кабінет міністрів негайно обсадив посади, опорожені через смерть Пілсудського. Уряд міністра війни обив генерал Каспичинський, а інспектором армії став Едвард Ридз-Сміглі.

Польський уряд дістає від інших урядів кондольний зприводу смерті Пілсудського. Між іншими присилає кондольції Гітлер, величаючи Пілсудського за кооперацію з Німеччиною для миру Європи. Італійські газети висказують симпатії для Пілсудського як начальника уряду, що своїм характером є фашистським.

ДИПЛОМАТИЧНА ПОДРОЖ ЛЯВАЛЯ.

ВАРШАВА. — Як видно з голосів польської преси, інспірованої польським урядом, польський уряд дався переконати французькому міністрові заграничних справ, Лявально, що французько-російська угода не змінє становища Франції до Польщі.

Процальний бенкет у честь Ляваля відікалює через неугу Пілсудського, і Ляваль негайно вийхав до Москви. Московські газети вистають його як доказ тісніших зв'язків між Францією й Росією.

ЕКЗЕКУЦІЯ БЕЗ КІНЦЯ.

РОСТОВ НАТ ДОНОМ. — Кілька годин по за суді суду виконано тут кару смерті на 22-літнім Александрі Капуску, організаторі банди молодих проступників, що допускалися крадіжів.

У Харкові має незадовго відбутися суд над 4 місцевими урядовцями за те, що не доглянули стану порому, котрий потім затонув з 28 дітьми. Показується, що пором був такій подірваний, що його вже здавна не вживано. Одначе коли діти хотіли вибратися на прогульку, його віддано їм до розпоряджистів.

БУКОВИНСЬКА УКРАЇНКА СПАДКОЄМНИЦЮ ПАПИ ПІЯ ІХ.

Як пишуть румунські газети, однією людиною, що доказала своє право до спадщини по папі Іоанні ІХ-тім, що помер у Римі в 1879 році, є папі Ольга Федорович з Вижинці на Буковині, що тепер живе в Чернівцях.

Спадщина папи Пія ІХ складається з замку й маєтку в Барселоні та з 60 мільйонів пезет у грошах і дорожчостях. Спадщина мала припасти нападкам його сестри, Марії Доротеї. В 1916-тім році в польських газетах появилася була оголошення, в котрих кликало спадкоємців зголоситися до виконавців тестаменту. Пані Ольга Федорович, кажуть румунські газети, доказала свої права документами, з котрих виходить ясно, що покійна сестра папи Пія ІХ-го була її прабабкою. Пані Ольга Федорович пенсії в дуже скромних відносинах з маленької жінки по своему чоловікові, що був урядником.

ГАЗЕТА ДЛЯ РЕМІСНИКІВ.

ЛьВІВ. — Двохтижневик „Практичний порадник”, що виходить від 15-го грудня минулого року, постановив відікаляти виключно до ремісників та стати їх органом.

Газета ставити собі тепер за завдання піддержувати морально розбій фахового українського ремісництва. Газету мають писати приступно для ремісників та порушувати життєві питання цієї важкої класи.

Краєві газети вистають цю переміну як корисну для українського народу.

ЧУЖИНИ ПРО УКРАЇНСЬКУ ЕНЦИКЛОПЕДІЮ.

ПРАГА. — Німецька газета в „Чехословацькій”, „Прагер Пресе”, подаючи вістку про появу останнього тому „Української Загальної Енциклопедії”, називає її граничним каменем в історії української культури.

Автор статті зазначає, що енциклопедія не можна назвати досконалим твором, але все таки признає їй „практичність для практичної роботи”. Він називає її вислідом дуже поважної умови праці та свідством національної зрілості.

ПОСТУП ТЕХНІКИ.

ПАРІЖ. — Французський уряд випробовує тайно новий тип літаків, що не має крил, а просувається при допомозі сили горячого повітря.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1898
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПОДПИСКА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Подписка: три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$6.00	One year	\$6.00
На шість місяців	\$3.25	Six months	\$3.25
На три місяці	\$1.75	Three months	\$1.75
Число з п'ятниці (з англійською часткою):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.00	One year	\$2.00
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25
На три місяці	\$0.75	Three months	\$0.75

В Джерсі Сіті і Заграницю: Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$9.00 One year \$9.00
На шість місяців \$5.00 Six months \$5.00
На три місяці \$2.50 Three months \$2.50

За оголошення рекламні не відносяться.
Век. "Свобода": Bergen 4-0237. — Тел. У. М. Союз: Bergen 4-1016.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗНАЧИННЯ ТОЛІДСЬКОГО СТРАЙКУ

Хоч толідський страйк може виглядати на страйк, що обходить тільки робітників одного промислу, автомобільного, якщо не однієї фабрики, він має широке значіння для всього робітництва Америки, бо в ньому йде боротьба за засади, які обходять мусуть усіх робітників, та за права всього робітництва Америки.

Це видно вже хочби з поширення страйку. Страйк почався в фабриці автомобільних трансмісій підприємства Шевроле, але він зараз закритий фабрикою Шевроле: в Норвуді, Огайо; у Джеймсвилі, Вісконсин; Ст. Луїсі та Канзас Сіті, Мезурі; у Форті Сіті, Арканзо; у Болтиморі, Мерленді; та Атланті, Джорджії. Один з цих фабрик страйкують для симпатії, а інші, бо не можуть працювати, не дістаючи фабрикатів з фабрик, захоплених страйком. З часом страйк може поширитися ще далі й захопити не тільки автомобільний промисел, але й промисли, що живуть з автомобільного промислу, як, наприклад, фабрикація автомобільного скла.

Як можемо читати в новинах про страйк, страйкуючі робітники ведуть боротьбу на кілька фронтів. Читаємо, приміром, часто, що робітники протестують проти того, щоби переговори з підприємцями в їх імені вели урядові посередники, прислані з Вашингтону. Не хочуть те страйкарі признавати як своїх повноважних високих урядників Американської Федерації Праці; видно з того, що лідерство федерального уряду та Американської Федерації Праці серед автомобільних робітників підірване. Страйкарі признають за своїх представників тільки тих, котрих вони вибрали самі вільними голосами.

З новиною видно теж, що заряди обнятих страйком фабрик часто готувати їти страйкарям на ріжні уступки. Обіцяють підвищувати зарплати, зменшення годин праці. Видно, що фабриканти чиняться із зростом юнійних настроїв серед робітників. Однак робітники звичайно кажуть, що цього мало. Вони теж знають про зріст своєї сили й хочуть тепер добитися не так тимчасових уступок, як радше основного, постійного признавання права робітників укладатися про умови праці колективно, через вибраних робітників, себто признавання робітникам права до організації.

Є це дуже важкий факт у розвою американського робітничого руху, що за що боротьбу влязла тепер якраз автомобільні робітники, які до недавнього часу були до цього далеки. Автомобільний промисел це один з основних промислів Америки, й тому коли ці робітники добудуть для себе право організації, то це буде мати значіння й для інших промислів краю.

В. Будзиновський.

ВМИРАЮЧИЙ ДРОТАР (Оповідання).

Другої днини коновал знов прийшов до нього. Рештик немислю спитав його: — Скажіть мені щиро правду: Чи то вже мій кінець прилив, чи може пити далі у васу медичину? Бо як не поможу, то чого мені мучитися? Гадаєте, що та медицина така солодка? — Людська життя в божих руках, — відповів коновал, — тож годі мені предвидіти, що з вами буде. Празник вже не наші віта. Ви забавляг злі. Найгірше те, що мана свиня, яка се лежить у шлуку. Треба вигнати звідтам, щоби в шлуку не сканіла. Лежачи там, вона й кров загнала вам.

Медичиною коновала Рештик вигнаний зі шлуку і з кишок ту каменюку свиню розрухував свою кров. Та се не прийшло з ним на завтра. Бували дні, що він — почував себе гірше, як першої днини хороби.

Рештик гадав, що йому раптово погіршалося. Гадав, що вже вирав. Теленато ним дичило і рвало в цілім тілі.

То потішав себе, що від медичини Чалапока так мусить подужати, то потерпав, що вмере не від хороби, а саме від тої медичини... Була дуже кінська. Не на одного коня, а на пару коней!

Крім того на двоє було препогоно. Хоч Рештик не жалувалю топлива і в хаті не було студено, то глянцув у вичко, або вчу, як в комині вітер свине і скавувати, коли йому робилося зими і він в теплім ліжку трясся. Сніг, перемішаний з дощем, грім, несений скаженим ветром, і заліплював віско.

Рештик заліз ще глибше в постіль і став покривало затапати на голову, коли вчу, що з сніжх товч точється. Підвали, сів і став наслухувати. Двері ринули, відчинилися й увійшла якась баба, закутана в хустку так, що хто мав добрий зір, міг доглядати лиш її очі. Коли розгорнула хустку, показався, непорочна чоловіда, дівчина Анна Скляна.

— Сава Ісусу Христу! Як так з тобою, Іване? — спитала

ЧИ МИР Є НЕПОДІЛЬНИЙ? (ПО СТРЕЗІ).

Тезою Лівінова було, що "мир є неподільний". Себто, треба, щоб західні держави зобов'язалися підтримувати Росію у випадку, коли й загрожують війна, бо інакше ця війна перекресниться на цілий континент. Події останніх днів, а особливо наради в Стрезі, показали, що концепція російської дипломатії не стала концепцією держав Заходу.

Лівінов усім силами старався доказати Англії й Франції, що коли Німеччина заатакує Росію, Англія й Франція, мусять прийти їй на допомогу. Але Англія холодно відповіла: мовляв, я гарантую спокою у західній частині Європи, а як ітнущу справу на Сході, це мені мало обходить. Як на СССР напад Німеччина, ну, то й на СССР боронитися. Гарантувати границі СССР так як Англія гарантувала границі Франції, вона не збирається. В севентуальній німецько-російській конфлікті Англія дрягне бою неувраливо.

Це був перший туш зиминої води, вилитий холодами Британіями на розпалені (і перелякані) голови советських дипломатів. За тим туш наступили другий... Лівінов ждав розширення пакти про неагресію і на Схід. Іншими словами, він ждав, щоби вразі нападу Японії на СССР Англія й Франція поспішили на поміч Росії. Але й тут, устами лорда Саймона, Англія холодно відповіла, що на такі пакти неагресії, як малиб гарантувати Росії її азійські території, Англія не годиться.

Та на ній справа не скінчилась. Великим козиром у руках Советів була французька карта. Барру й Ерію (на спілку з Блоком і взагалі з французькими комуністами) виставили доріжку для відвоювання французько-російського союзу. Лаваль, що мав лише підписати остаточний пакт, нагло зворохомився. Совети ждали автоматичної допомоги вразі нападу Німеччини, автоматичного пакту взаємної допомоги. Спершу нібито Лаваль пристав на це. Але потім ринув, що лише так в подібним випадку відхилитися до Ліги Націй. Це охоронити Францію від впадування в німецько-російський конфлікт і від виступу проти Японії, що нічого доброго для Франції не дає. А поміч Росії? Що во-

ФРАНЦУСЬКО-МОСКОВСЬКИЙ СОЮЗ І ПОНЕВОЛЕНІ НАЦІЇ СССР.

З нагоди підписання французько-московського союзу "Журнал де Женев" приніс статтю під титулом "З ким?", з якої можна витягти: — В європейській пресі та в міжнародних конференціях уживають часом слова "Росія" замість "СССР", хоч за советською конституцією Росія є також частиною цього Союзу, як Кавказ, Україна, Туркестан. Навіть більше того: в 4. параграфі цієї конституції стоїть чорним по білому, що кожний народ, учасник советського Союзу, має право вільно виступити з нього, оголошуючи просто свій виступ. Отже СССР — з погляду формального вільним союзом народів між федеративна держава, а не вільна конфедерація!

Але хто має право гаяти на те, що закряває заслона, як звється советською конституцією? Це внутрішня справа Росії і це нас не обходить", говорять Європейці; не деякого роду тобу, якого не можна порушувати згідно із звичаєм правом. Чи Ллойд Джордж не сказав одного разу, що він готовий провадити торг на ваті з канібалами?

А советські керівники є ще більшими противниками всякої інтервенції... за винятком фінансової інтервенції. І дійсно, вони кидають громи на Німеччину, але не мають нічого проти того, щоб дістати від тої самої Німеччини позичку 200 мільйонів марок. Франція поспішить мабуть перевертати ще ширшу інтервенцію з огляду на те, що шляхи подолання, як зазиває Каганович, є в жалюгідній стані, який не дає божі можливості подати "взаємний пошук" севентуальним союзникам.

Європейці моглиб поставити собі ще такі запитання: Як ставляться Кавказ до того, що їх добро вивозиться, наприклад марганец чи нафта, а за це до скарбу Москви пилити сотні мільйонів? Що думають Українці, коли їм забирають їх збіжжя тоді, як самі ханьбори муть в голоді? Як ставляться мешканці Туркестану до того, що їм забирають їх бавовну, коли вони самі ходять гої? Таких питань можна би було ще поставити дуже багато, але й поставити питання вистарять цілком для того, щоб показати, в якій мірі Москвини грабують інші народи та кують їх пошланими їм власним добром та виробами їх власної праці.

З ким хочуть Європейці заключати пакти і союзи? З Росією чи з СССР? З Кремлем чи з народами? Хто може сказати чим Європейці, які ці народи рушаються, коли їх підкидають на поміч? Це подмають вони, коли ці народи саме скористають з цієї нагоди, щоб заатакувати своїх заклятих ворогів у Кремлі. Чи можуть вони серйозно припускати, що Кавказ, Україна та Туркестан будуть жертвувати собою для "єдиного недіагнозу Росії"? Але це було б справним божевляєм, а вони це не божевляють!

Як була призначена розбиття царської Росії, як не деспотизм та переслідування чужих народів? Чому революція 1917 році не вратувала цілості цього царства, як "діти батьківщини" уратували колись французьку націю? Як зможуть, що російські салдати, слухаючи Леніна відповідали на німецькі гранати тисячами закликів до братання?

Ні, російський народ не забув, що кримська поразка принесла йому скасування кріпачства; манджурські поразки принесли першу революцію в 1905 р. і думу; і нарешті остання поразка принесла другу революцію 1917 р. і упадок монархії. От що пам'ятає російський народ і от чому триває боротьба мешканці Кремля.

Чи може в Європі думати, що війна, якаб жорстока та руйнівна вона не була, може поставити наріжний російський та чужі народи в становище гірше від теперішнього? Таких наївних не можна вже знайти в СССР, винятком, розуміється, членів комуністичної партії та Комінтерну всіх країн світа, які живуть коштом народу російського і чужих, що вмирають з голоду.

Хай читач не думає, що автор цих рядків хоче війни. Навіщо в світі. Але він ні трохи не є прихильником пактів та союзів з Москвою, що, творячи іллізії у майбутніх союзників, продовжують існування варварського більшовицького режиму, ганьби нашої доби, замість того, щоб увільнити від нього цивілізацію.

(Ужбюро, Женев).

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЕДНАННЯ (За квітень 1935 р.)

І. ПРИХІД:	
З переносу	\$ 124.92
Прихід у квітні 1935 р.	2,245.24
Разом	\$2,370.16
II. РОЗХІД:	
а) Висилка до Ріаного Краю:	
1) Визвольна акція	\$425.00
2) Лемківщина	425.00
3) Рідна Школа	400.00
4) Інваліди	300.00
5) Політичні в'язні	100.00
6) Тов. "Просвіта" у Львові	100.00
7) Музей Визвольної Боротьби (Прага)	75.00
8) Письменик	60.00
10) Національний Музей (Львів)	50.00
11) Голодуючі Яворівщини	50.00
12) Повоєнні вдови й сироти	50.00
13) Українська Захоронка у Львові	50.00
14) Дівоча ремісничка бурса у Львові	50.00
15) Преса	10.00
16) Кошти листів і пересилки	15.60
б) Удержання канцелярії	25.00
Разом	\$2,251.60
III. ЗІСТАВЛЕННЯ:	
Загальний прихід	\$2,370.16
Розхід	2,251.60
Остається в касі Обеднання з кінцем квітня 1935 р.	
Обеднання Укр. Організацій в Америці	
\$ 112.56	

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Анна солодким голосом: — Поганю! — забурав Анн, стогнучи, лг назад і до Анни обернувся пацямка.

Анна підійшла поволі ближче, скинула з себе хустку і, маде, срі горнятку, яке мала в руках, обережно поставила на віник. Потому вийшла до пекарні, принесла розгойдані стільчик і сіла на нього коло ліжка Івана, котрий лежав спокійно лицем до стіни, наче би крім нього одного в хаті не було живої душі. При слабім світлі пізної осінньої днини її довге лице з вузкими, запавшими і зіпнеленими устами видавалося ще довшим і ще більше висунутим.

— На дворі препогоно! — перебрала Анна немилу мовчанку. — Нині я і собі не маю би серця вигнати на двір.

Іван лежав спокійно. Не відповів ні словом.

— Так, так! — зітхнула, що би перебити тишину. — Така негода, що нещастя для бідних людей!

Знов не було відповіди.

— Я прийшла подивитися, чи тобі чогось не треба — додала по довший хвили далішої мовчанки.

Аж тепер Іван озвався, воркнучи не дуже ввічливо: — Не потребує нічого! Я знаю, що то дуже прикро лежати самому, як Лазар, — замітила Анна, жалісно похитуючи, побожно головою.

— Я дуже радо лже сам! — гаркнув Іван!

— Вірю тобі, вірю! Тільки воно не дуже добре, як хто такий неужий. Без жалюди описи ти тут марно згинеш!

— Ніяка опіка мені не потрібна! Я цілком не згину! — вистогнав Іван і обернувся, так що лицем лежав до Анни.

— Ой! Ой! До чорта! Холебра якась! А то заболіло!

— Не клені так, Іване! — перестерігала його побожна непорочна. — Але може бути з тобою, як станеш перед судом Бога!

— Мені ніяк синься вже їти дідер суд Бога! Я ще хочу жити! — крикнув Іван сердито, на ріжкий лад викривляючи лице, бо по цілім тілі чув колючі, щипання і вські інші бої.

Анна клала руки як до молитви і побожно, вильнувши очі в стель, промовила: — Іване! Іване! Іване! Коли ти всі мусимо вмерти. Проти чого нема ради, нема медицини!

— Какую я не хочу вмерти! — заревів Іван сердито. — Я

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член тов. Запорозька Січ, від 388 У. Н. Союзу, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за надання мені допомоги з фонду запомогового в сумі \$35, котрі мені стали великою поміччю у мой недуг. Також дякую місцевим урядникам і членам за поміч.

Петро Пазюк, Честер, Па.

Я, нижче підписаний член 104 від У. Н. Союзу, складаю подяку головним урядникам нашої організації за надання мені допомоги з фонду запомогового, в сумі \$50, а також за допомогу з минулого року в сумі \$100, у часі, коли я втратив ногу. Бажаю У. Н. Союзіву якнайкращого успіху. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Григорій Мисак, Перт Амбон, Н. Дж.

Я, нижче підписаний член тов. Запорозька Січ, від 388 У. Н. Союзу, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої організації за надання мені допомоги з фонду запомогового, в сумі \$35, котрі мені стали великою поміччю у мой недуг. Також дякую місцевим урядникам і членам за поміч.

Петро Пазюк, Честер, Па.

Я, нижче підписаний член 104 від У. Н. Союзу, складаю подяку головним урядникам нашої організації за надання мені допомоги з фонду запомогового, в сумі \$50, а також за допомогу з минулого року в сумі \$100, у часі, коли я втратив ногу. Бажаю У. Н. Союзіву якнайкращого успіху. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Григорій Мисак, Перт Амбон, Н. Дж.

УКРАЇНИ

Повище згадані дві книжки американського дипломата є одним з найліпших матеріалів, які можна знайти в англійській літературі про українську справу.

